

Anònim
VIATGE A
L'INFERN D'EN
PERE PORTER

A cura de Josep M. Pons i Guri

AUTORS
CATELANS
SINIS
Fundació Pere Corominas

Entre la realitat i la fantasia

EL POPULAR *Viatge a l'Infern d'en Pere Porter* ha tingut, al llarg del temps, un gran predicament, sobretot a la zona de l'antic vescomtat de Cabrera. El text de la llegenda, d'autor anònim, situa l'acció a l'inici del segle XVI, i narra les peripècies de Pere Porter, un pagès de Tordera apressat per un deute familiar.

De camí a Maçanet de la Selva, on anava a recollir uns diners per poder pagar el presumpte deute, Porter féu coneixença amb el dimoni, el qual el convidà a visitar l'infern per tal de cercar solucions al seu problema.

L'entrada a l'infern es va fer a través de l'estany de Sils.

Un cop arribat a l'avèrn, Pere Porter es sorprengué amb la visió de rellevants personatges de la vida terrenal (una gran majoria

pertanyents al món de les lleis i la justícia).

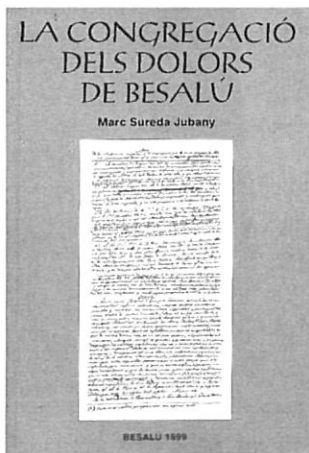
El text de la llegenda fou molt divulgat entre les classes populars, fet que es constata en el gran nombre de còpies manuscrites que se'n van anar reproduint fins ben entrat el segle passat. Ara, l'il·lustre jurista i historiador especialitzat en dret català Josep M. Pons i Guri ha editat alguns d'aquests manuscrits, tots del segle XVII, i n'ha fet l'anàlisi i l'estudi del context i dels personatges que apareixen a la llegenda. Certament, el treball de Pons i Guri era molt esperat entre una gran munió d'estudiosos i investigadors, que coneixíem el projecte. El resultat no pot ésser més satisfactori. A partir d'ara, el *Viatge a l'Infern* pren una nova dimensió. Les documentades referències als per-

sonatges reals (l'origen social i familiar del mateix Pere Porter és àmpliament investigat) i a les situacions que apareixen en el text permeten interpretar i comprendre amb molta més efectivitat el missatge –crític i de denúncia– que va voler transmetre l'autor de la llegenda.

El *Viatge a l'Infern d'en Pere Porter* és una barreja de fets històrics i reals amb una narració fantàstica, i té com a objectiu principal posar al descobert les deficiències de la justícia en clau exemplificadora. Hem tingut molta sort que un dels historiadors de temes jurídics més rellevants d'aquest país, com és Josep M. Pons i Guri, hagi fet atenció a la llegenda de Pere Porter.

Lluís Costa

Anònim.
Viatge a l'Infern d'en Pere Porter.
A cura de Josep M. PONS i GURI.
Fundació Pere Corominas.
Barcelona, 1999. 171 pàg.

Una congregació del segle XVIII

A FINAL DEL SEGLE XVI, DESPRÉS del Concili de Trento, l'Església catòlica institucional proposà unes noves directrius en la pràctica de la religió. Una de les conseqüències d'això fou que arreu de l'Europa catòlica –i per tant també a Catalunya– diversos ordes religiosos van fundar associacions de laics l'estructura de les quals estava estretament lligada a la de l'orde fundador.

Concretament a Besalú, la Congregació dels Dolors es deu a la difusió d'aquest culte per part dels servites; l'associació fou, des del seu inici, el que s'anomena un terç orde seglar, o sigui una agrupació de vida religiosa per a laics per tal de seguir el model religiós de l'orde dels Servents de Maria.

El present llibre és un exemple d'estudi seriós de la Congrega-

ció al llarg del segle XVIII, que aconsegueix contextualitzar-la en el marc social, econòmic i cultural del Besalú de l'època a través de l'ús exhaustiu de les fonts documentals.

Partint d'una consideració del caràcter eminentment religiós que havia de tenir la Congregació des del punt de vista oficial, l'autor s'endinsa en una anàlisi social, cultural, econòmica i fins i tot antropològica, i ressalta també com al llarg del temps i fins al present la Congregació dels Dolors, transcendent la seva funció religiosa original i la representació d'un sector limitat de la comunitat besalunenca, ha desenvolupat una funció identitària que ha acabat sent-ne l'eix vertebrador i que es materialitza en la processó del Divendres de Passió.

Aquest llibre és la primera obra extensa d'investigació d'un historiador acabat de llicenciar per la UdG, i fa patent el que es pot esperar d'un jove amb un currículum universitari més que brillant (primer premi nacional de fi de carrera); l'ús abundant de les fonts, l'anàlisi interdisciplinari i la narració impecable ens farien pensar que l'obra està escrita per un autor amb molts anys de bagatge.

Malgrat la seva joventut, Marc Sureda ens mostra una maduresa professional que ens inclina a esperar-ne nous resultats igualment rellevants.

J.M. Becerra

SUREDA i JUBANY, Marc.
La Congregació dels Dolors de Besalú.
Venerable Congregació de la Mare de Déu dels Dolors de Besalú
Ajuntament de Besalú / Diputació de Girona. Olot, 1999. 235 pàg.